

We can work it out: het faciliteren van de combinatie van borstvoeding en werk

Sjoukje van Dellen, MSc

Hanze University
Groningen
Applied Sciences

university of
groningen

Foto: Floor Fortunati (2017)

Voorstellen

- ▶ Sjoukje van Dellen
- ▶ Sociaal & Organisatiepsycholoog
- ▶ Postdoc omgevings sensitiviteit,
IWP Healthy Workplace,
Hanzehogeschool Groningen
- ▶ Promotie-onderzoek
borstvoeding & werk,
Rijksuniversiteit Groningen

Melk in de Meterkast

Foto: Floor Fortunati (2017)

Wetgeving

▶ Voedingsrecht:

- ▶ Vrouwen mogen de eerste negen levensmaanden van hun baby tijdens het werk voeden en/of kolven gedurende maximaal een kwart van de werktijd, met behoud van loon

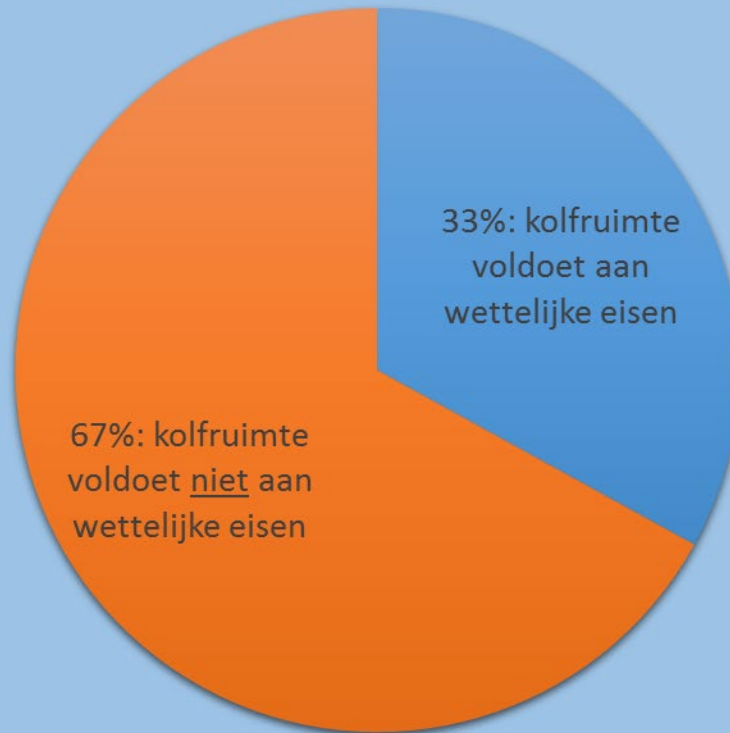
▶ Arbobesluit: werkgever moet voor borstvoedende moeders geschikte kolfruimte beschikbaar stellen:

- ▶ afsluitbaar
- ▶ voldoende privé, rustig en afgezonderd
- ▶ een bed of rustbank aanwezig
- ▶ voldoende verse lucht en voorzieningen klimaatbeheersing
- ▶ zonder risico's (bv. gevaarlijke stoffen/verontreinigingen)

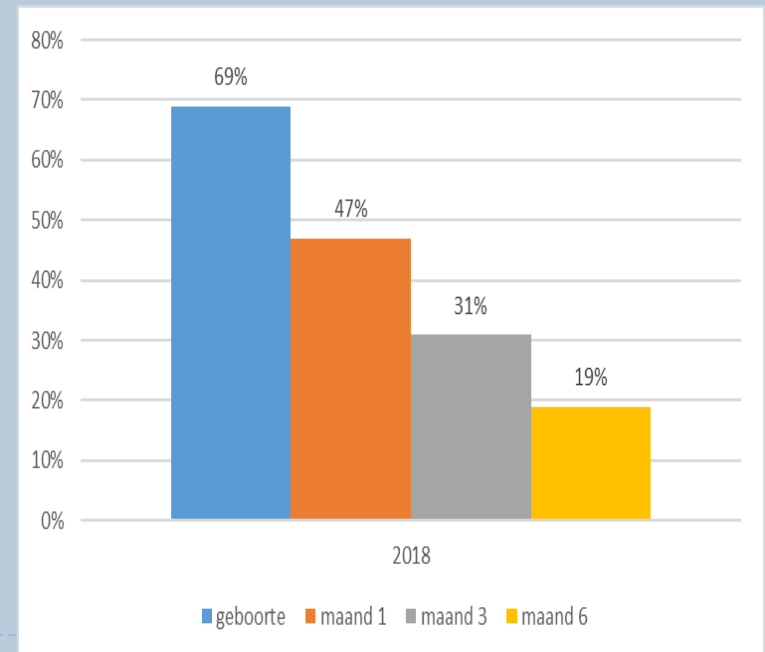
Dagelijkse praktijk

- ▶ Onderzoek Ouders van Nu (2018, N=1200)

Werk: belangrijke oorzaak vroeg stoppen

- ▶ Kwalitatief onderzoek: veel vrouwen ervaren moeilijkheden met combinatie werk & borstvoeding
- ▶ Kwantitatief onderzoek: na de bevalling werken > kleinere kans beginnen/doorgaan borstvoeding, positief verband zwangerschapsverlof & borstvoedingsduur
- ▶ In Nederland: borstvoedingspercentages lopen sterk terug in de eerste maanden na de geboorte

Belangrijke effecten borstvoeding

▶ Kinderen:

- ▶ lagere morbiditeit en mortaliteit door infecties, hogere intelligentie, bescherming tegen wiegendood, overgewicht en diabetes

▶ Moeders:

- ▶ bescherming tegen borst- & eierstokkanker, diabetes, en hoge bloeddruk

▶ Opschalen van borstvoeding kan elk jaar wereldwijd:

- ▶ 823.000 kindersterfgevallen voorkomen
- ▶ 20.000 borstkanker sterfgevallen voorkomen
- ▶ 341 miljard dollar aan economische verliezen voorkomen

▶ Organisaties:

- ▶ minder verzuim
- ▶ borstvoedingsondersteuning op het werk > meer werktevredenheid, betere work-life balance, minder verloop

Promotieonderzoek

- ▶ **Doel:**

- ▶ Onderzoeken hoe de combinatie van borstvoeding en werk beter gefaciliteerd kan worden

- ▶ **Twee perioden:**

- ▶ Vóór terugkeer naar het werk: borstvoeding begeleidingspakket (studie 1)
- ▶ Ná terugkeer naar het werk: de kwaliteit van kolfruintes (studie 2 en 3)

Studie 2: Kwaliteit van kolfkamers

Foto: Floor Fortunati (2017)

Achtergrond

- ▶ Eerder onderzoek: *beschikbaarheid* van een kolfruimte het starten, de duur en de exclusiviteit van borstvoeding bevordert (Dinour & Szaro, 2017)
- ▶ Invloed van de *kwaliteit* van een kolfruimte nog onbekend
- ▶ Bestaande wetgeving & richtlijnen focussen vooral op minimale eisen t.a.v. functionaliteit
- ▶ Onderzoek kwaliteit kantooromgevingen (Al Horr et al., 2016):
 - ▶ functionele aspecten (luchtkwaliteit, thermisch comfort, verlichting, akoestiek en kantoorindeling)
 - ▶ psychologisch aspecten (natuurlijke & esthetische elementen en mogelijkheden tot recreatie)

Onderzoeksvraag en opzet

► Onderzoeksvraag:

- Is kolfkamerkwaliteit gerelateerd aan de tevredenheid van moeders over de ruimte, en aan het ervaren gemak & ervaren steun voor kolven op het werk?

► Opzet:

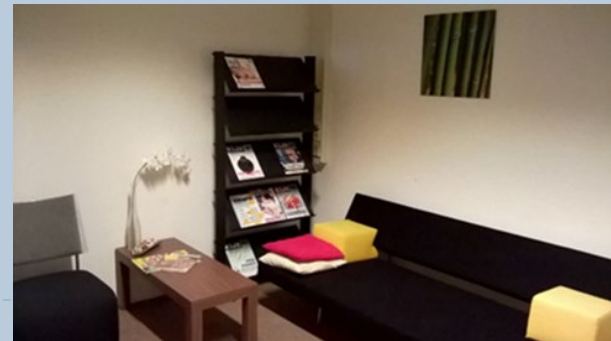
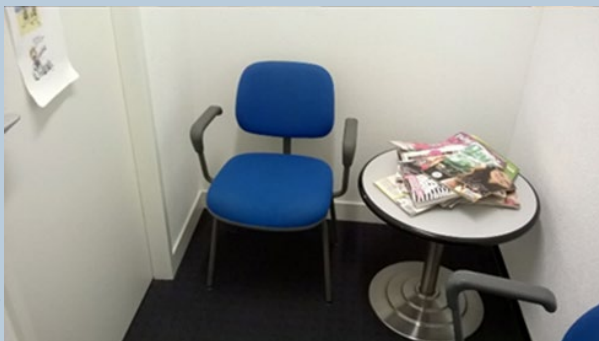
- Ontwikkelen meetinstrument kwaliteit kolfruimtes
- Vragenlijstonderzoek onder moeders met ervaring met kolven

Methode

- ▶ Lactation Room Quality Checklist (LRQC)
- ▶ Basis: diverse online bronnen + literatuur + (ervarings)deskundigen
- ▶ 7 categorieën objectieve kenmerken: toegang, meubilair, faciliteiten, vermaak/ontspanning, decoratie, ramen/licht, klimaatbeheersing
- ▶ Betrouwbaarheid beoordeeld in 2 studies (n= 33, n=31)
- ▶ Uiteindelijke LRQC: 29 betrouwbare items.

<u>Toegang van de kolfkamer:</u>	ja	nee
Een deur met een slot	☐	☐
Een bordje waarop staat dat het een kolf- of voedingsruimte betreft	☐	☐
Een bordje of deurhanger waarmee je kunt aangeven dat de ruimte bezet is	☐	☐

<u>Meubilair:</u>	ja	nee
Een (opvouwbaar) bed	☐	☐
Een bank	☐	☐
Een stoel	☐	☐
Een tafel(tje) of oppervlakte waar je een kolfapparaat op kunt plaatsen	☐	☐

<u>Faciliteiten:</u>	ja	nee
Een kamerscherm	☐	☐
Een werkzaam stopcontact	☐	☐
Een door de werkgever verstrekt kolf-apparaat	☐	☐
Papieren doekjes/ keukenrol/ wc-papier	☐	☐
Natte doekjes	☐	☐
Een prullenbak	☐	☐
Een wasbak	☐	☐
Een koelkast	☐	☐
Een spiegel	☐	☐

<u>Vermaak/ ontspanning:</u>	ja	nee
Een radio	☐	☐
Een televisie	☐	☐
Boeken en/of magazines	☐	☐

<u>Decoratie:</u>	ja	nee
Posters of schilderijen	☐	☐
Kunstplanten of -bloemen	☐	☐
Echte planten of bloemen	☐	☐
Gekleurde muur / muren (d.w.z. niet wit of beige)	☐	☐
Een prikbord / magneetbord	☐	☐

<u>Ramen en licht:</u>	ja	nee
Een raam	☐	☐
Kunstlicht	☐	☐
Dimmer	☐	☐
Sfeerverlichting (bijvoorbeeld een schemerlamp)	☐	☐

<u>Klimaatbeheersing:</u>	ja	nee
Verwarming	☐	☐

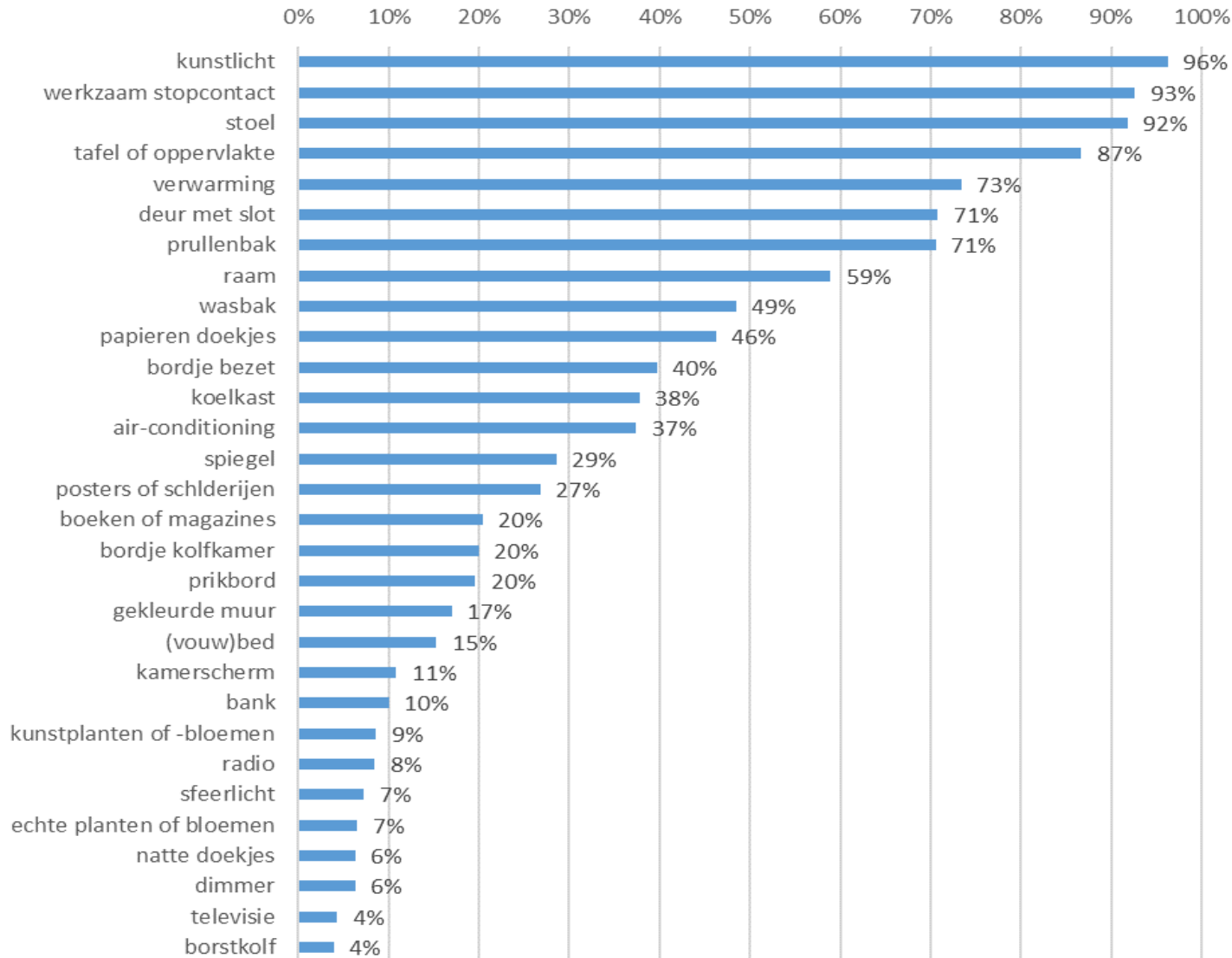
Methode

- ▶ Werving via facebookpagina Kenniscentrum Borstvoeding
- ▶ Wie kon meedoen:
 - ▶ gebruik maken van kolfruimte op werk
- ▶ Definitieve steekproef: 511 moeders
 - ▶ Gemiddelde score: 10 van de 29 kenmerken
 - ▶ Kolfruimtes: 16% alléén kolfruimte, 84% ook andere functionaliteit

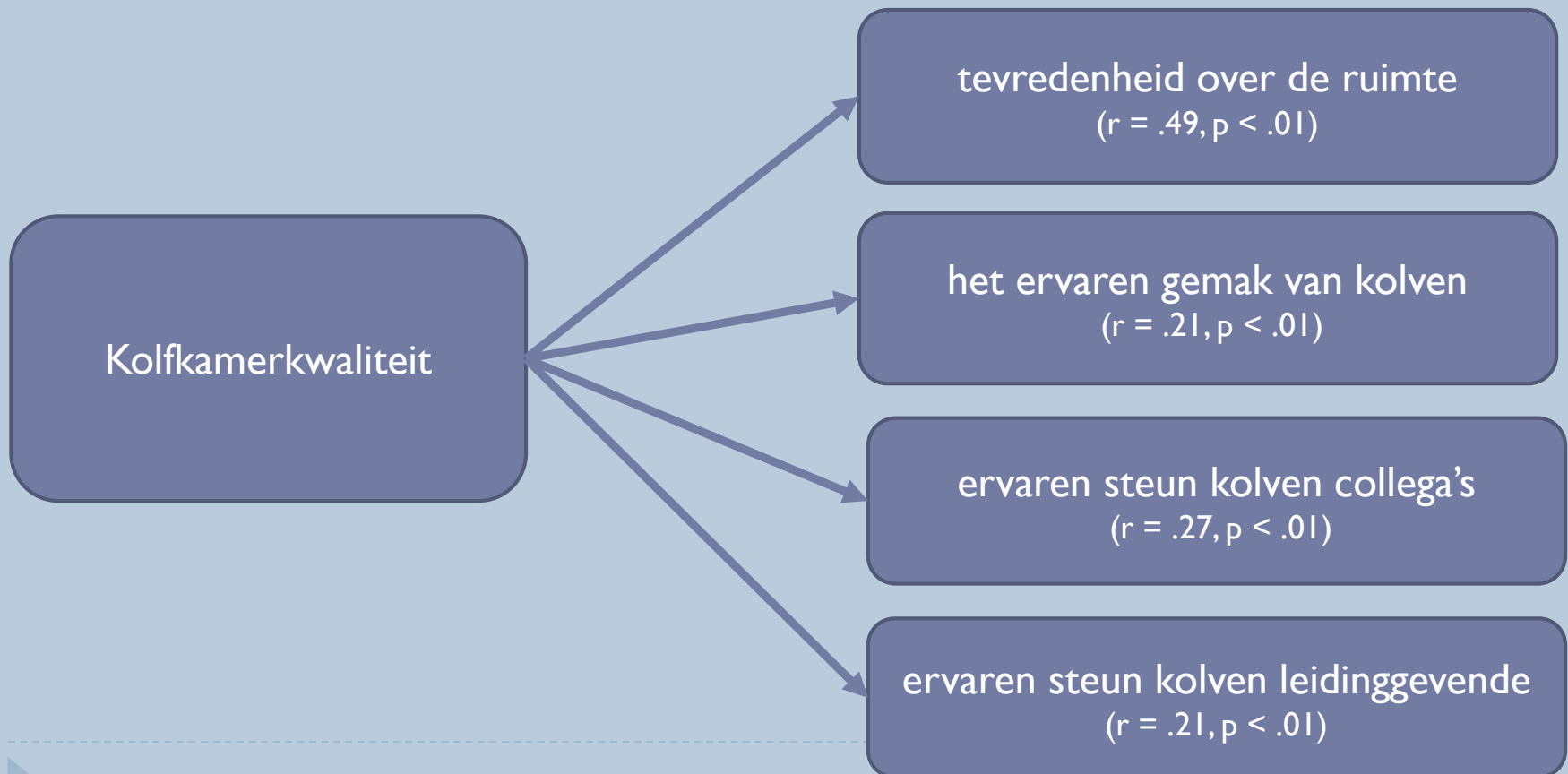
Resultaten: kenmerken (%)

Resultaten

► Positieve relatie kolfkamerkwaliteit en uitkomstmaten:

Conclusie

- ▶ Kolfkamerkwaliteit is gerelateerd aan de tevredenheid van moeders over de ruimte, en aan het ervaren gemak & ervaren steun voor kolven op het werk
 - ▶ Kan dus van invloed zijn op combinatie werk & borstvoeding
- ▶ Huidig onderzoek cross-sectioneel (> correlaties), verder onderzoek experimenteel (> causale verbanden)

Studie 3: Inrichting van kolfkamers

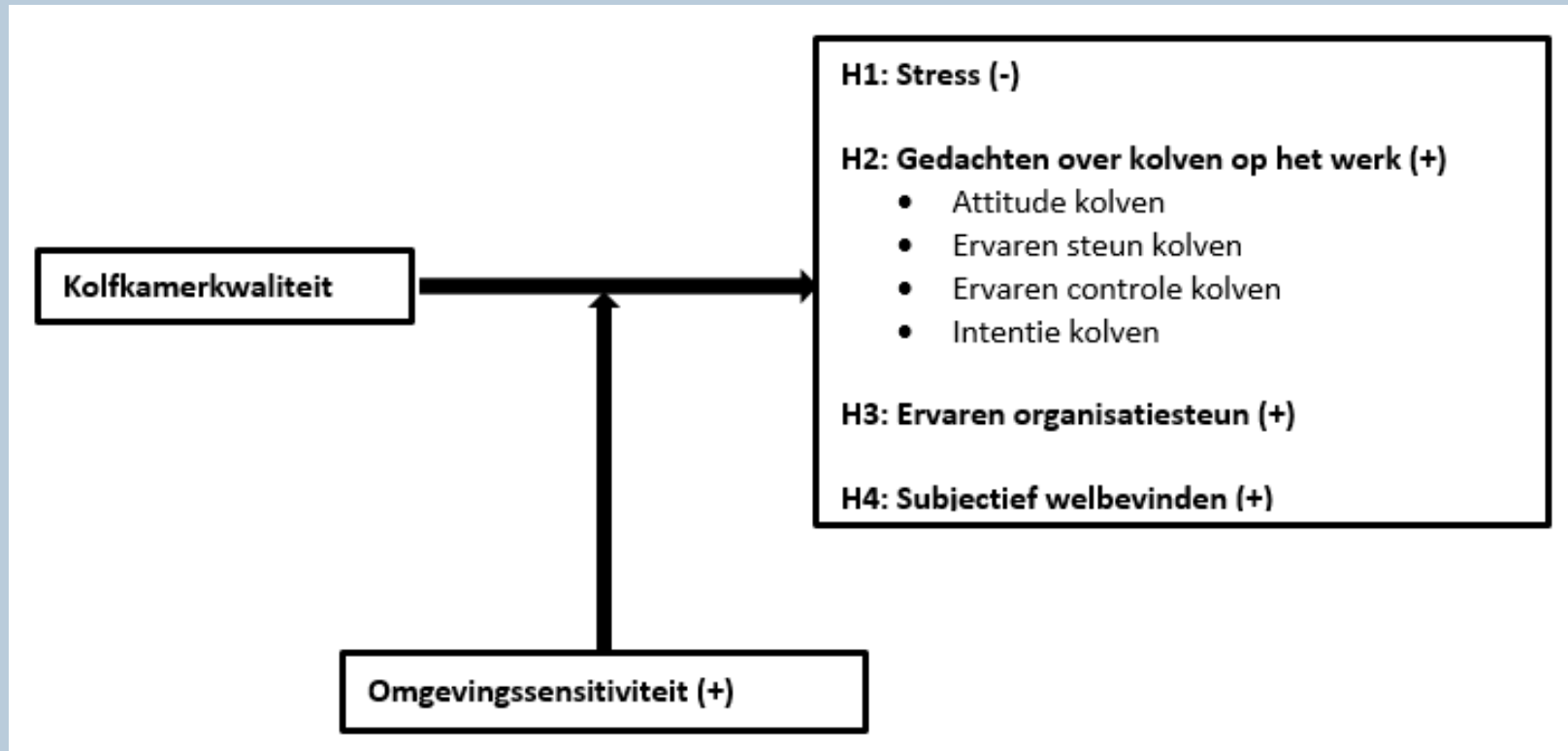
Achtergrond

- ▶ Ontwerp van hoge-kwaliteit kolfkamer m.b.v. theorie uit gezondheidszorg: Theory of Supportive Design (Ulrich, 1991)
- ▶ Uitgangspunt theorie > hoge-kwaliteit omgeving moet aansluiten bij psychologische behoeften gebruikers > minder stress:
 - ▶ Controle
 - ▶ Sociale steun
 - ▶ Positieve afleiding (natuur!)
- ▶ Stress blokkeert toeschietreflex > extra relevant voor kolven!
- ▶ Meer uitkomstvariabelen:
 - ▶ stress, gedachten over kolven, ervaren organisatiesteun, subjectief welbevinden (> positieve effecten op: gezondheid, levensduur, sociale relaties, creativiteit en werkprestaties)
 - ▶ extra variabele: omgevingssensitiviteit (Aron & Aron, 1997)

Hypothesen en opzet

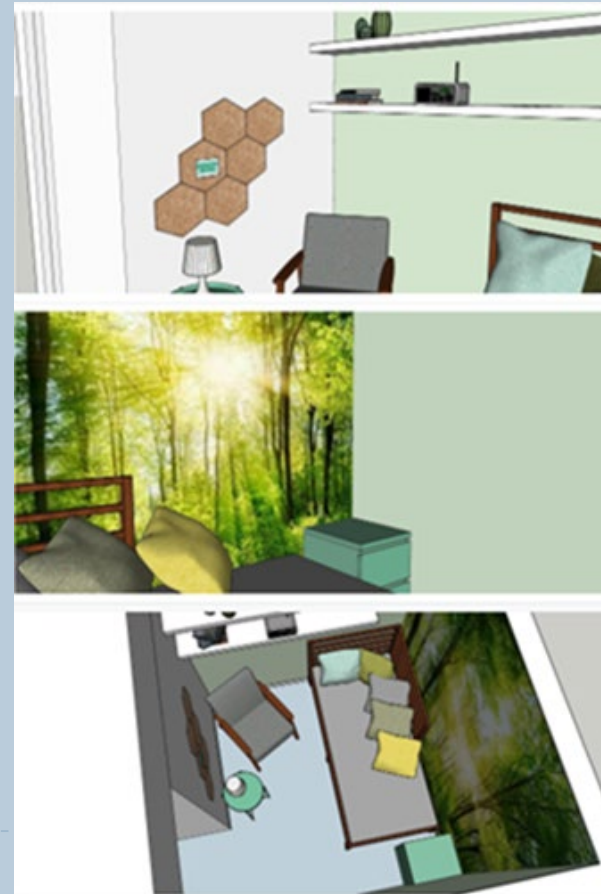
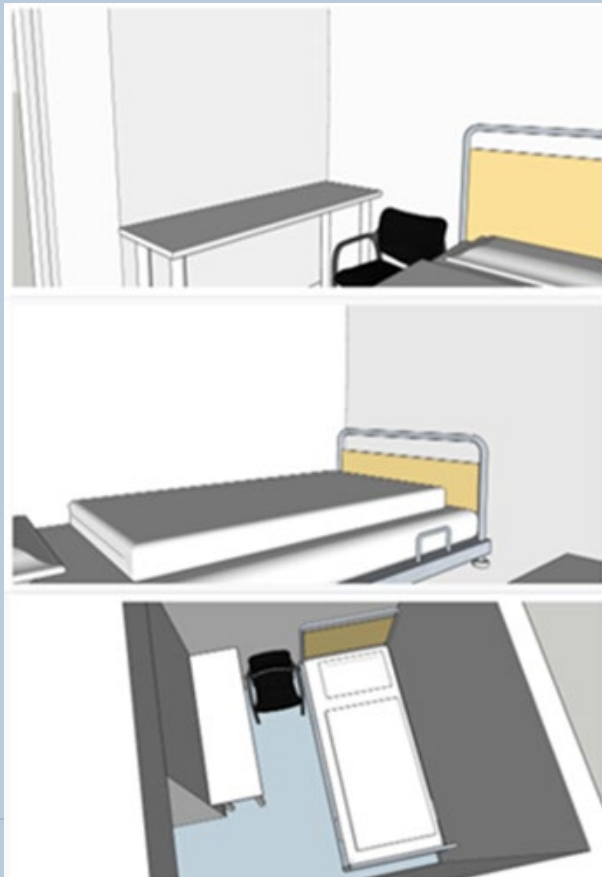

- ▶ 2 verschillende experimenten:
 - ▶ Online experiment (ontwerptekeningen)
 - ▶ Veldexperiment (kolfkamers herinrichten)

Methode - Online experiment

- ▶ Randomized controlled trial, 2 conditions:
 - ▶ Lage-kwaliteit kolkamer (o.b.v. bestaande standaard kolfruimte)
 - ▶ Hoge-kwaliteit kolkamer (o.b.v. theory of supportive design)

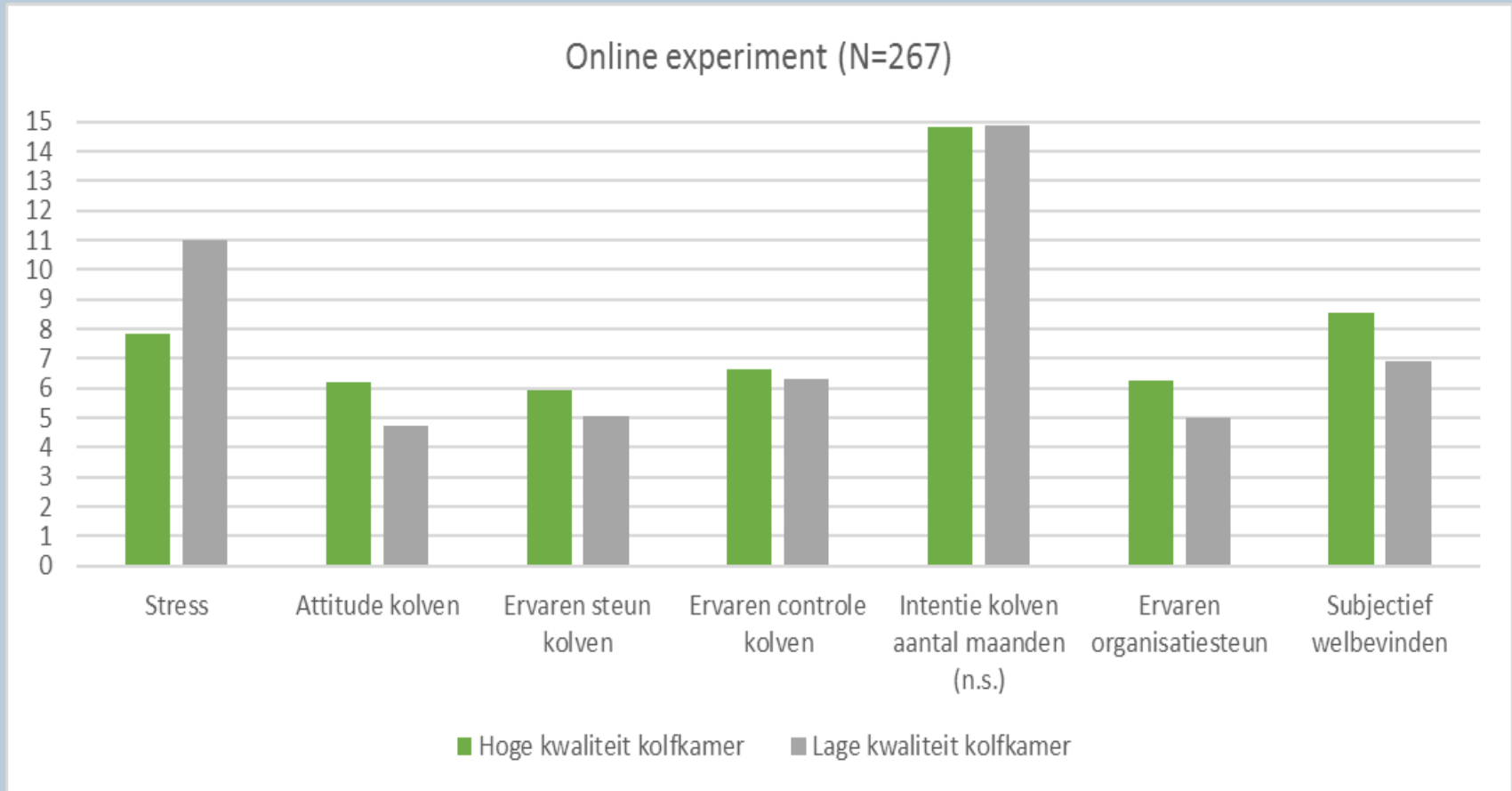
Methode - Online experiment

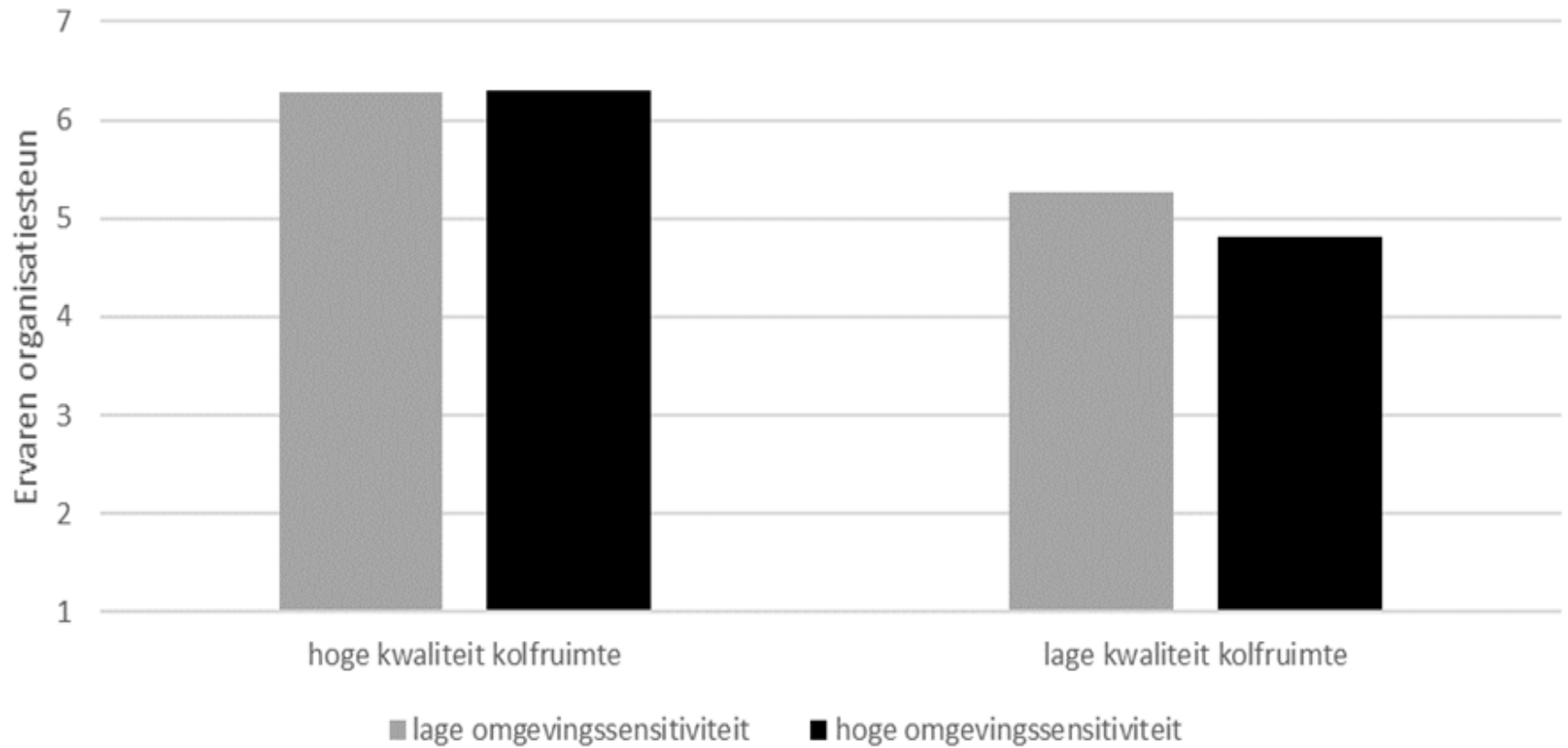
- ▶ Werving via facebookpagina Kenniscentrum Borstvoeding
- ▶ Wie kon meedoen:
 - ▶ huidige of eerdere ervaring met borstvoeding, betaald werk
- ▶ Definitieve steekproef: N=267
 - ▶ Hoge-kwaliteit kolfkamer (n=136)
 - ▶ Lage-kwaliteit kolfkamer (n=121)

Resultaten - Online experiment

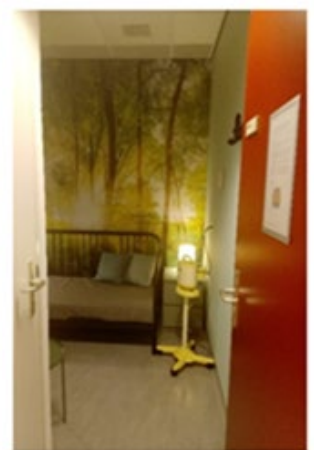
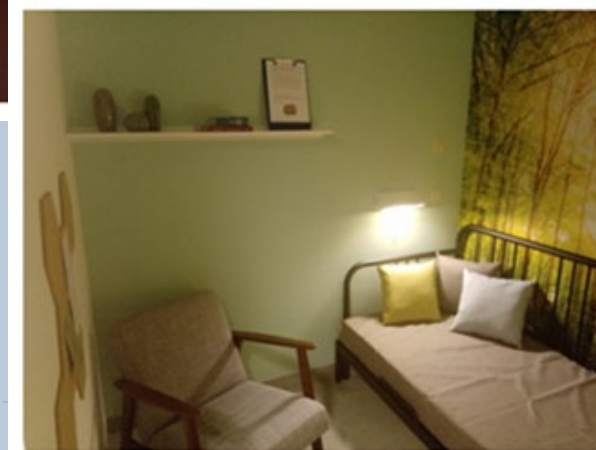
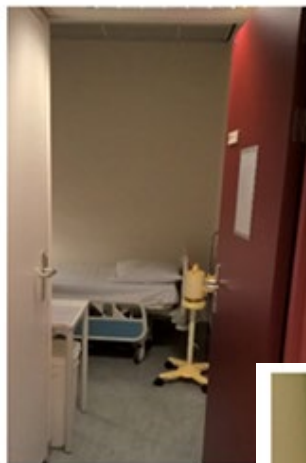
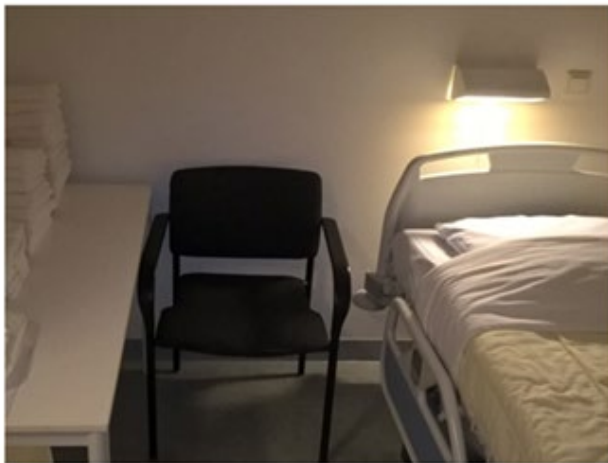
Resultaten - Online experiment

Methode - Veldexperiment

- ▶ Veldexperiment UMCG Groningen, 2 jaar:
 - ▶ 1^e jaar: Lage-kwaliteit kolfkamer (bestaande kolfruimte)
 - ▶ 2^e jaar: Hoge-kwaliteit kolfkamer (theory of supportive design)

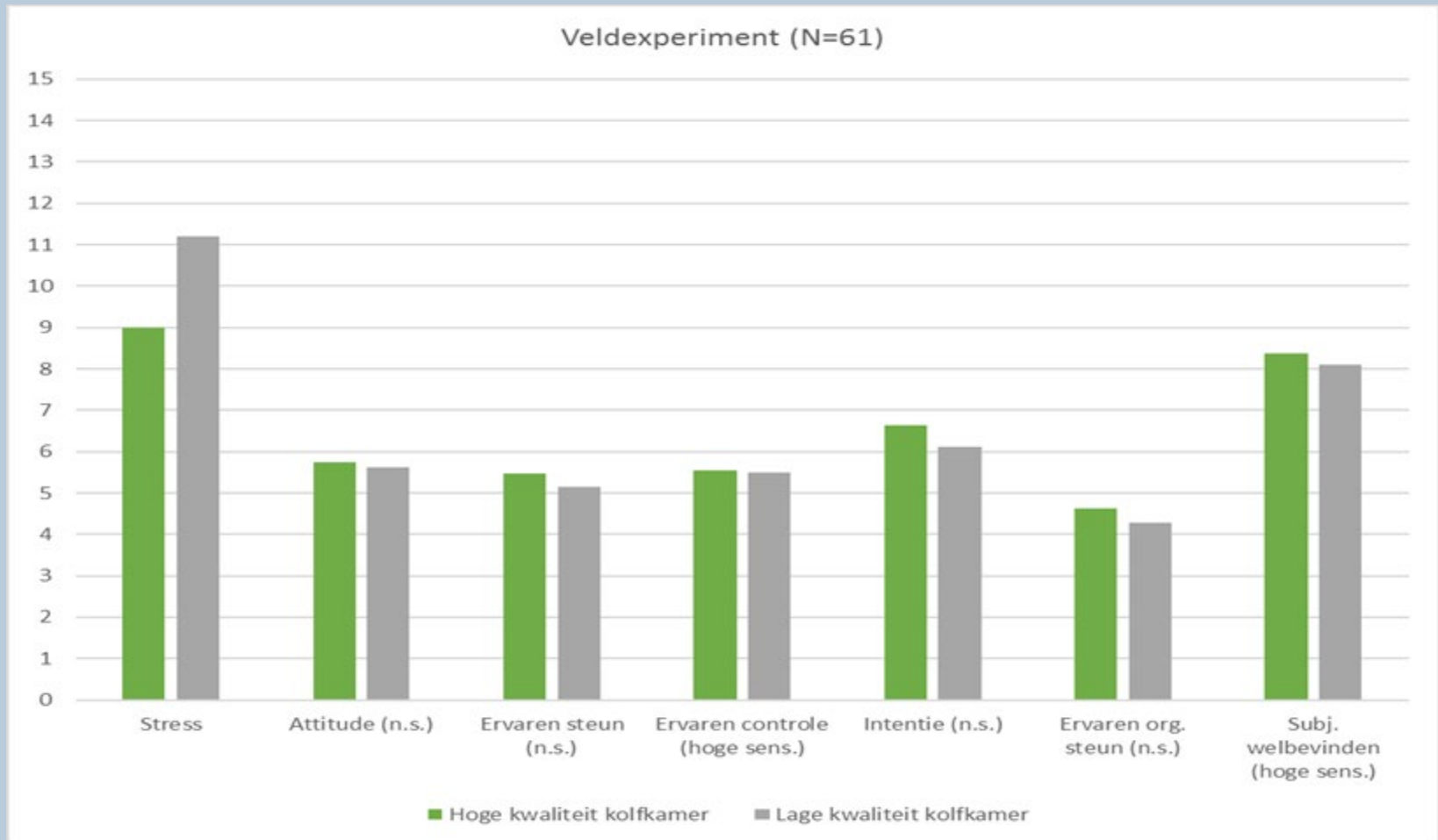

Methode - Veldexperiment

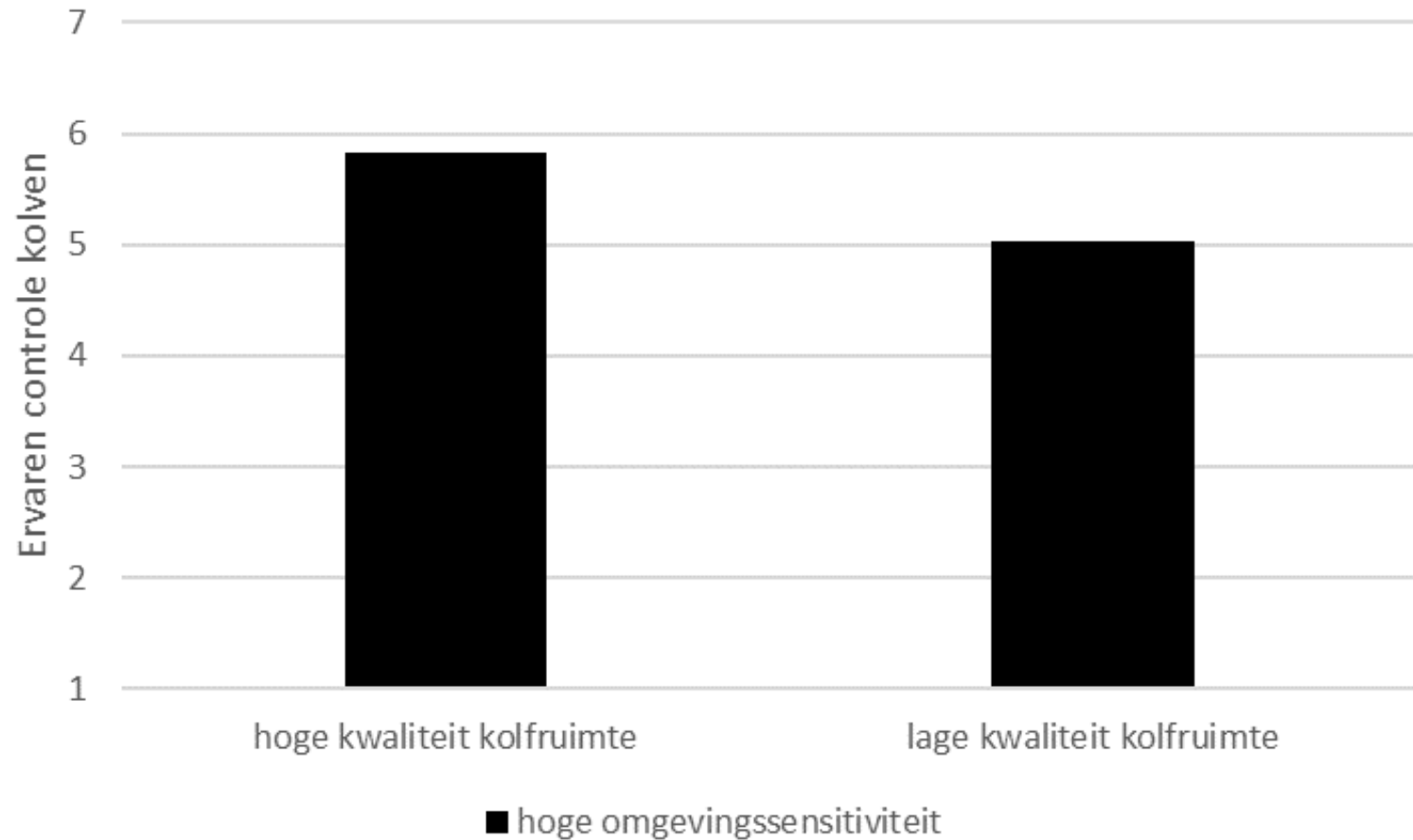
- ▶ Werving via kolfruimte UMCG > inschrijflijs
- ▶ 2 vragenlijsten:
 - ▶ 1e: z.s.m. na terugkeer zwangerschapsverlof
 - ▶ 2e: na 4 weken gebruik van kolkamer
- ▶ Wie kon meedoen:
 - ▶ gebruik maken van de kolfruimtes UMCG, < 4 weken terug van zwangerschapsverlof
- ▶ Definitieve steekproef: N=61
 - ▶ Hoge-kwaliteit kolkamer (n=32)
 - ▶ Lage-kwaliteit kolkamer (n=29)

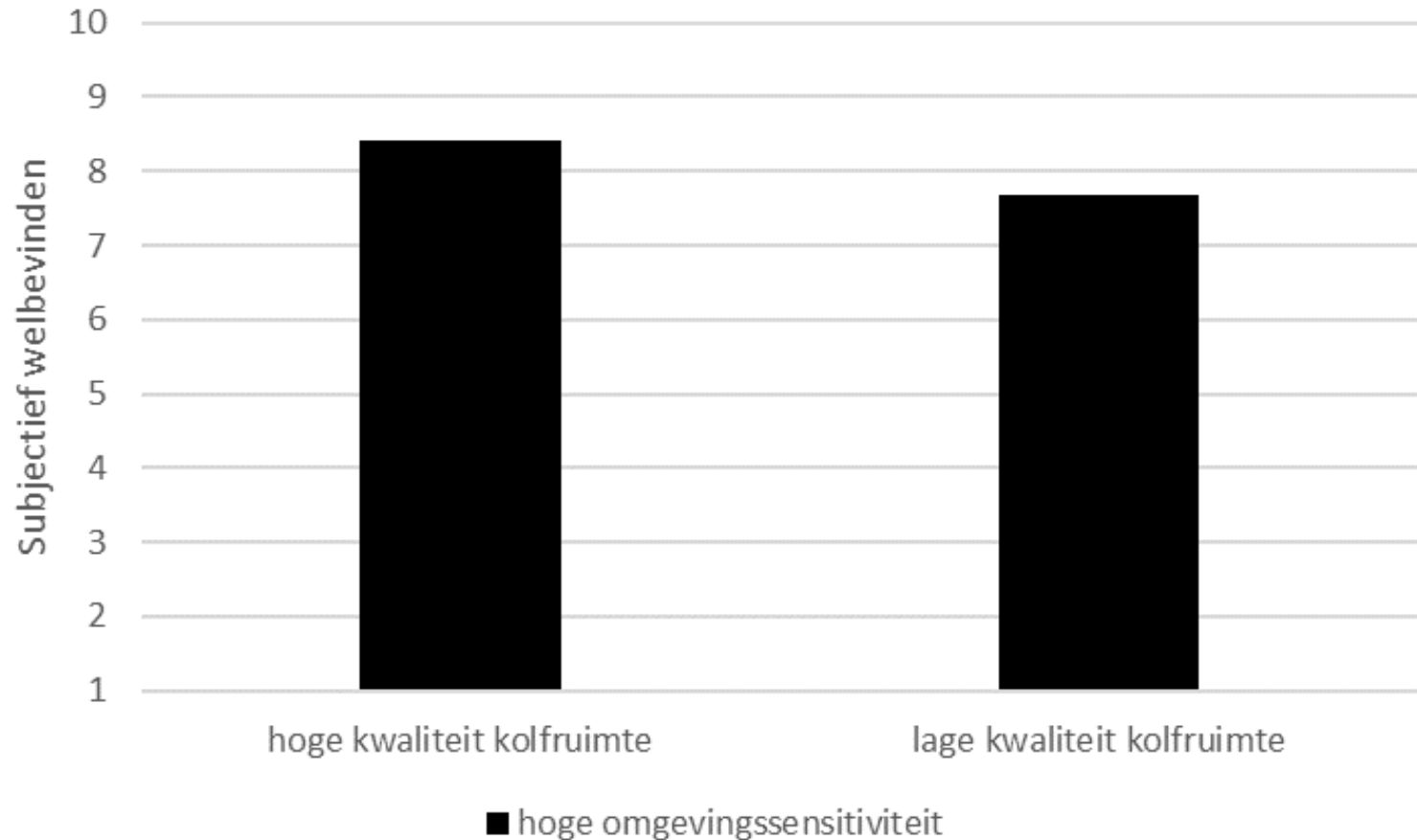
Resultaten - Veldexperiment

Resultaten - Veldexperiment

Resultaten - Veldexperiment

Conclusie

- ▶ Effecten kolfkamerkwaliteit op stress, gedachten over kolven, ervaren organisatiesteun en subjectief welbevinden
- ▶ Verklaring verschillen online experiment en veldexperiment:
 - ▶ weinig deelnemers veldexperiment
 - ▶ mogelijke overschatting effect in online studie
- ▶ Effecten bevestigd in beide studies:
 - ▶ stress
 - ▶ ervaren controle (bij hogere omgevingssensitiviteit)
 - ▶ subjectief welbevinden (bij hogere omgevingssensitiviteit)
- ▶ Goede kolfruimtes:
 - ▶ niet alleen functioneel maar ook psychologisch ondersteunend
 - ▶ belangrijke (omgevings)factor voor borstvoedende moeders & daarmee ook voor organisaties!

Bedankt!

Publicaties:

Studie 1: Van Dellen, S.A., Wisse, B., Mobach, M. P., & Dijkstra, A. (2019). The effect of a breastfeeding support programme on breastfeeding duration and exclusivity: a quasi-experiment. *BMC public health*, 19(1), 1-12.

Studie 2: Van Dellen, S.A., Wisse, B., Mobach, M. P., Albers, C. J., & Dijkstra, A. (2021). A cross-sectional study of lactation room quality and Dutch working mothers' satisfaction, perceived ease of, and perceived support for breast milk expression at work. *International breastfeeding journal*, 16(1), 1-13.

Studie 3: Van Dellen, S.A., Wisse, B., & Mobach, M. P. (2022). Effects of lactation room quality on working mothers' feelings and thoughts related to breastfeeding and work: a randomized controlled trial and a field experiment. *International breastfeeding journal*, 17(1), 1-16.

Vragen? Mail me: s.a.bos-van.dellen@pl.hanze.nl